

BAGIMSIZLIK
DEMOKRASI
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER ve YORUM DERGİSİ - SAYI : 1 - 15 NİSAN 1975 - 5 T.L.

**BEHİCE BORAN
AZİZ NESİN
KEMAL SÜLKER
İLHAN AKALIN
METİN CULHAOĞLU**

**TURHAN SELÇUK
TAN ORAL
NEZİH DANYAL**

**GÜNEYDOĞU
ASYA'DA
ZAFER !**

MİLLİYETÇİ "DEMOKRASI" VE DEMOKRASİNİN GELECEĞİ

YURUYUŞ' TEN
YURUYUŞ' E

NİÇİN YURUYUŞ

Başlı, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm uğrunda mücadele eden Dünya Devrimci Hareketi çeşitli cephelerde sürekli başarılar kazandıkça etki alanı giderek daralmakta olan emperyalizm Dünya Sosyalist Ştleni'ne, kapitalist ülkeler işçi sınıflarına ve ulusal kurtuluş savaşına veren haklara karşı uyguladığı yalan, baskı ve ölmürü politikalarını yoğunlaştırıyor. Sürekli olarak gerilemeye zorlanan emperyalizm, bu politikalarını uygulayabilmek için etkisini sürdürüebildiği her yerde ilerici, demokratik ve sosyalist güçlerin sesini boğmaya çalışıyor.

Yurdumuzda da bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için verilen mücadele gelişirken, emperyalizm ve onun yerli ortakları çeşitli tertip, baskı, hıncence ve ölüm tehditleriyle bu mücadeleyi engelleme çabasına içindeler. Heriki güçlere yapılan baskılar çeşitli biçimlerde sürdürülürken, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi sınıf ve tabakaların bu mücadeleye katılmasını önlemeye çalışan ve kitle haberleşme araçlarının büyük çoğunluğunu elinde tutan sermaye sınıfı halkımızın doğru ve sağlıklı haber alınmasını bilinçli olarak engelliyor.

Burjuvazinin elindeki büyük basın endüstrisi, haber ajanslara, dergiler ve diğer kitle haberleşme araçları karşıtımlış veya oluşturulmuş haberler ve buna bağlı yorumlarla kafaalanı karıştırıp halkı büyük sermayenin istekleri doğrultusunda şartlandırırken, halkımızın doğru haber alınmasını ve olayları işli ve emekçi sınıfları yararları için dünya devrimci hareketi açısından yorumlamasına yardımcı olacak ilerici, demokratik ve

sosyalist dergi ve gazetelerin tutarlı bir çizgide ve geniş ölçekte yayılması önemli kazanıyor.

Sosyalist bir haber ve yorum dergisi olarak YURUYUŞ, dünyadaki ve yurdumuzdaki ekonomik, sosyal ve politik olayları işli ve emekçi sınıflar açısından duyuracak ve yorumlayacaktır; YURUYUŞ, bu olaylara burjuvazinin elinde tuttuğu kitle haberleşme araçlarının biz inandırılmak istediği gibi; birbirinden bağımsız ve soyut olmadıkları; gerçekte birbirinin birbirine bağlı, düzenli, gelişen ve değişen bir bütün olduğunu gözetmeye çalışacaktır.

Yine YURUYUŞ, «Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm» mücadelesinde birleşenlerin, bu mücadeleyi bir bütün olarak kabul edenlerle derinleştiği olarak, mücadelenin temel sorunlarını aydınlığa çıkararak işlemeyle giderek bu konudaki görüşleri bilimsel ve tutarlı çizgide birleştirir, birleşen noktaları ağırlık kazandırmaya, böylece mücadelenin gelişip güçlenmesinde yardımcı olmaya gayret edecektir.

YURUYUŞ bu görevlerini kendi gücü ölçüsünde yapmaya çalışmaktadır. Ama bunların yeterli biçimde başarılabilmesi, ancak okurların aktif katkı ve desteğiyle gerçekleşebilir. Bu konuda da umutluuz. YURUYUŞ, daha yayma çıkmadan benimseyerek, kaynaklarının oluşturulmasında katkısı bulunan, çeşitli konularda desteğini esirgemeyen bütün dost ve okurlarına teşekkür ederken, bu olguda umudunun gerçek dayanacağına da bulmaktadır.

Hep birlikte, Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm yolunda...

YURUYUŞ

okuyucularımıza

YURUYUŞ dergisi de Türkiye'de yayımlanan diğer sosyalist - ilerici dergi ve gazetelerine içinde bulunduğu güçlüklerle karşı karşıya; Güçlüklerin başında, baskı adetinini yetersizliğinin dağıtımında yaratıldığı sınırlama geliyor. Birinci sayıyı sosyalist dergiler için yüksek olan bir düzeyde tutmamıza rağmen, dergimiz iller dışındaki belli - başlı ilçe merkezlerinin dışına dağıtmıyoruz. Bu yüzden, dağıtım alanı dışında kalan okuyucularımıza, YURUYUŞ'u ancak abonelik yoluyla temin edebilecekler. Hiç kuşkusuz abone olmak, aynı zamanda derginin yaygınlaşmasına doğrudan ve aktif olarak katılmak da demektir.

YURUYUŞ dergisi, halkımızın ilerici - demokratik ve sosyalist mücadelesine ilişkin haberlere ağırlık verecektir; Burada karşımıza çıkan en önemli sorun, bu konularda sürekli ve

sürekli haber edinme zorluğudur. Bu zorluk okuyucularımızın bu haberleri dergiyeye ileterek ve yazarak yapacakları katkılarla yenilebilir ve ancak bu ilişki kurulduğu ölçüde yenilecektir. Kitle haberleşme amaçlarımız büyük çoğunluğunu elinde tutan burjuvazinin, halkımızın hayatlı sorunlarına eğilmesinin, bu sorunları doğru biçimde yansıtmaması ve kalıcı çözümler önermesini bekleyemeyiz; Bunu ancak kendimiz yapabiliriz. Günlük yaşamımızda karşılaştığımız güçlükleri ve baskıları; grev, lokavt, işten çıkarma, referandum, dincilik, sendikalaşma, vb. konulardaki haberleri vakit geçirmeden bize iletin; İmkânlarımız oranında bu haberlere yer vereceğiz ve tüm ilerici - sosyalist güçler arasında duyulmasını sağlamaya çalışacağız.

Bir işli, bir öğretmene yapılan gerici baskılar kendisine yansımış gibi kabul etmezse; iş-

len sınılan bir işçinin duyduğu acıyı ve kını, bir memur, bir öğrenci aynen duymazsa; toprakları köylülerini müdadalesini diğer emekçi sınıf ve tabakalar kendi öz müdadaleleri gibi görmese, hareketin birliği ve bütünlüğünün sağlanmasında açılacak daha çok engeller var demektir;

«Yürüyüşten Yürüyüşe» sayfası okuyucularla derinleştiği bağli güçlendirmek amacıyla yönelecektir. Çeşitli sorunların çözümünde karşılaştığımız güçlükleri size bu sayfalardan iletacağız. Aynı biçimde, sizin karşılaştığınız sorunlara, dergi hakkındaki öneri ve eleştirilerinizi ve çeşitli konulardaki mektuplarınızı yine bu sayfada yer verilecektir.

Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm yolundaki engellerin aşılmasında YURUYUŞ'un yapacağı katkı, okuyucularımıza dergiyeye kuracakları bağli sağlanacağı oranda artacaktır;

YURUYUŞ Haftalık Sosyal Haber ve Yorum Dergisi

Sahibi :

Nihal SARGIN

Börmü Yönetmen :

Taner Tuncel

Teknik Sekreter :

Uğur Okman

Adres :

Konur Sok. 16/3

Neşatlı/Ankara

Abone Koşulları :

Yıllık : 200.- TL

6 Aylık : 100.- TL

Hâna Koşulları :

Arka Kapak Renkli : 7.500 TL

Arka Kapak Siyah : 6.000 TL

İç sayfalarda

sütun santim 20.- TL

İç sayfalardaki yazı hâna

0/0 20 indirilmiştir

Dişli - Tertip - Baskı :

Yenişta Gazetesi Matbaası Ankara

Dağıtım :

Hürriyet Gazetesi Dağıtım A.Ş.

Telefon 28 50 20 - İstanbul

Kaynak gösterilmeden alıntı yapı-

laman

Gösterilen yarı ve fotoğraflar fade

edilmes;

Tek-Bank-İş
Disk'le
katıldı

Sosyal-İş, Petkim-İş, Devrimci-Sağ-İş, Tek-İş, Toka-İş, Özgür-İş, Has-İş, Devrimci Toprak-İş, Bayson-İş, As-İş, Yeni Haber-İş sendikalarının sonra Tek-Bank-İş Sendikası da DISK'e katıldı. Tek-Bank-İş Genel Kurul'u- nun katılma kararında "dağı-

nmak işçi örgütlerinin birleşerek nice ve siderek nitel güç olacak durumda oldukları" belirtildi.

Tek-Bank-İş'in DISK'e katılma kararı ile ilgili açıklamasına şöyle:

"Sendikamız İsvetren karşı- derek emekçilerin ancak ör-

gütülü mücadele ile haklarını koruyabileceklerini. Dağınık işçi örgütleri'nin birleşerek nitel ve siderek nitel güç olacak durumda olduklarını.

Lokavtların yaygınlaştığı, işçi-İsvetren mücadelesinin güç- derek setilmesiyi gününümüze

bağımsız sendikaların birleş- kuruluşa güçbirliğine gizlice zorunluluğunu,

biterek, işçi haklarımızın güç- çek koruyuculuğu bildiği DISK'e katılma karar almıştır."

Katılma kararı 3 olumsuz oya karşı 104 oyla alındı. /

kemal
sülker

İŞÇİ SİNFİNİN BAŞARISI

Toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı Anayasa'da güvence altına alındıktan sonra işçilerin sendika kurma hakkını daha güçlü ölçüde kullanmaları işçi sınıfımız meslek örgütleri içinde hakkı bir rekabet sürdürmeye başladılar. Çünkü yasa, işçilerin grev hakkını ancak seneliklara tanıyor ve toplu sözleşme yapma, görevini de sendikalara yükliyordu. Hele grev hakkı, ancak toplu iş sözleşmesinin sonuçlanmaması, ya da imzalanmış sözleşmenin uygulanmaması halinde kullanılabilir. Bu bakımdan işçi sendikaları'nın niteliği ve yöneticilerinin izledikleri siyasî çizgisi önem taşıyor. Daha açık bir deyimle sendikamızın -sarı olup olmasının işçi hakları açısından dikkat edilmesi gereken bir nitelik olduğu bazı örneklerle görüldüğü için, işçiler gözlerini dört açıyor ve sendika yöneticilerinin siyasasını yakından izli-

1966 da sendikalar iki kampa bölünmek üzereydi; çünkü bu sendikalar toplu sözleşme yapma hakkını, kendileri için özel çağrılara aracılı bir düzen olarak görmeye başlamışlar, her meslekte görülen görevi kötiye kullanıyorlar. Sendikaların arasında da başörtüleri vardı. Sendikaların işyerleri bordurlardan ödenen ve benzeri ayrıcalıklarına kestirme yasal haklarını İsvetren koltoğunda kendileri çıkararak doğrultusunda kullanmaya yönelmişlerdi. Bir takım sendikaların bu yola İsvetren düzen içinde bile gerçekten yalnız işçi haklarını koruyan ve geliştirilen sendikalar vardı, bunlar da işçilere gerçekleri anlatıma ve onları bilinçlendirmeye girişimlerini sürdürüyorlardı. Böylece en önce de belirttiğimiz gibi sendikaların arasında iki kampa bölünmeye başlamışlardı; bu zorunluluğu ve sarı sendikacılığı yenmek için tek çözüm yolu- ydu.

Türk-İş Konfederasyonu yöneticilerinin ağır derecede işçi haklarına sırt çevirmeleri ve sermayenin yanında yer alması, onların İsvetren katmanına yardım eden tutumları, gerçekçi liderlikten açıklığı çıkarmıştı. Böylece de, bazı sendikalar bu gerçekçi yolu işçi örgütleri ve Türk-İş yöneticilerinin yönlendirdikleri sendikacılığı temel ilkelere içinde doğru rayına otururup gerçek hedefleri bulmaya önem veriyorlardı. Böylece DISK'in 1967 de kurulmasına birliktelik, yeni bir ilke ve hedef de toplumdaki mal olmasına başladılar. Bu ilke, işçilerin yaşama ve çalışma koşullarında söz ve karar sahibi olmaları idi. Hedef de; toplu sözleşmede yetki paylaşımında gizli yö, açık sayım esasına göre işçilerin oyuna baş vurma hakkının elde edilmesi idi.

DISK'e beraber doğan bu ilke ve bu hedef için DISK'e bağlı bütün sendikalar kendince mücadele verdi. Bu mücadele sırasında sarı sendikaların işçi tabanını aldatıcı, yasa yollarını kırarak sahteçliğe bürünmüşlerdi. İşçi sınıfı bu sahteçliğe karşı işçilerin sınıf bilinçleniyebileceği için İsvetrenin eylem içinde doğmasına yöneltti. Bu eylem, İsvetren referandum diye özetlektirilmiz ve yurt dışından da Türk işçilerinin savunduğu eylem olarak kavuşarak elde edilmiştir. "Elde edilmiştir, diyorum ama, yasaların da hiç bir değeri yok, yapılmadın, tutucu güçlerin ve sarı beşebekelerin yararları karşı koşullarına karşı, mücadeleyle işyerlerinde vere vere hakları aldıkları koridorlarında savuna savuna, hukukçuların İsvetrenin, Nelerle mücadele ediyoruz, ... elde edilmiştir, elbette yasalarda da yerini almıştır. Onun içindeki bir gerçek işçi sendikalarında toplanıp tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi ile birlikte otoyaya atılan referandum hedefine varmada işçi sınıfının birleşmesi son aylarda kamu oyu önünde gerçekleştirmiş ve alkışlanmıştır. Kısa geçişe göz atalım :

1966 da başlanan referandum iteliği, bir yıl sonra bu gerçekleri öze yönlendirdi. "Kamunun boyluklarından yararlanan köktü niteli sendikalar ve İsvetrenin bu konuda büyük

süstümler yapmakta, işçilerin iradesi dışında ve İsvetrenin, hatta hiç mensubu bulunmadıkları sendikalar tarafından adlarına uzun süreli ve hic bir hak sağlamayarak sözleşmeler yapılmaktadır. (Maden-İş Kongresine sunulan rapor, 1967)

- 1 - Demek ki
- 2 - İşçilerin isteğine aykırı olarak, bazı sendikalar toplu sözleşme imzalamaktadırlar.
- 3 - İşçilerin üye olmadıkları sendikalar, işçileri sendikasına üye imlayı gibi gösterecek uzun süreli toplu sözleşmeler yapmaktadırlar.

Bu iki tür toplu sözleşmeler, imzalanmayan sendikalar sahte üye giriş işçileri düzenlemektedirler.

Sendikalaşma ve toplu iş sözleşmeleri çıkarılan en mühim mesele, sahte işçi tanzimi meselesidir. Sahte işçi (işçiler) tanziminin kolaylığı, yetki aldatıcılığı sonra tekrar kayıp yapış yenden üye yazış suç delillerini (ilk sahte üye giriş işçileri) o dırma olanağı ve sahte işçilerle yetki alışı toplu sözleşme yapıp işçileri üç yıl bağlamada (bu süre içinde sahte bir toplu sözleşme yapılmayacağından işçilere hakkettiler menfaatleri sağlanacak yeni bir İşlem olmayacağından) ve İsvetrenin gösterdikleri kolaylıklar, açılan ceza davalarının bugüne kadar neticelenmemesi ve uzun prosedürlerden geçmesi sahteçliğin (sahte üye işçi düzenlemeyi) yaygın bir hale getirmişti. (Maden-İş yayınları No : 13)

Bu gerçekler böyle idi ama, imza sahteçliği yoluyla toplu iş sözleşmesi yapma işi de yaygınlaşıyor ve Türk - İş yöneticileri içinde bir "üye çoğunluğunu temsil İddiası ile bürümlenip duruyorlardı. Herkes belirtmiştir. İlk büyük imza sahteçliği 1966 yılında Karabükte Demir Çelik Fabrikaları'nda çalışan işçiler için yapıldı. Uzun hukuk mücadelesi, birliktiş heyetlerinin gerçekçi yayınları raporlarına bakılması ve toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini sahte üye giriş işçileriyle çoğunluğu temsil ettili İddiasında bulunan sendikaya verildi. 1968 yılında, sahteçlik yapan sendikaların aleyhinde işçilerin açtıkları davalar-

o yil çıkartış aç yazarı kapsamına hususiyetle sahteçlik filli de alındı. İkinci önemli sahte üye giriş işçi düzenleme 1968 yıl sonunda bu kez Ereğli Demir Çelik Fabrikaları'nda çalışan işçiler adına sözleşme yapma İddiasıyla çıkan bir sendika tarafından yapılandı. Çoğu hukuk yollarına arama girişimlerinden sonra yazışa ayrılmış kesin bulunan kararla sahteçlik korundu. Böylece hakkı olmadıkları halde, sarı sendika, kendisinin yapmadığı bir sözleşmeyi bitim süresinden üç ay önce feshettilerini gibi yasa dışı bir girişimlini partizan bir İktidarı onayından geçiren ve işçiler istemedikleri, çoğunluğu işçi bulunmadığı sendikamızın zorla üç yıl üyesi durumuna sokuldu.

Ama işçiler bu sahteçliklerin şerhleriyle, daha kararlı olarak mücadele veriyorlardı. Nitekim Lâstik - İş Sendikası üyeleri Derby Lâstik

Fabrikasında 1966 yılında kendi adlarına yapılmak istenen sahteçliğe "dur, demesini bildirdi. İsvetrenin hangi sendikamız üye çoğunluğuna sahip olduğu İsvetrenin yapılan ilk referandumda saptandı, Yarış denetiminde gizli yö açık sayıma dayalı referandum şu sonucu verdi :

Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün sözleşme yapmaya yetkili olduğunu bildiren sendikaya elti işçi yö verdi. Çoğunluğu olmadıkları İddia edilmiş Lâstik-İş Sendikası na üye olduklarını bildiren işçi sayısını dokuz yüz otuz olduğu saptandı. Artık 275 sayılı toplu sözleşme grev yasaı "söyle eleştiriliyordu :

"Bu yasa ve tabirleri sahte üye işçi tanzimine, hileli (nayan) bildirim prim veren ve bunları yapanlara müeyyide tatil edemeyen bir yasadır. ... Hükümetler ve İlgili Anayasal kurullar 274 ve 275 sayılı yasalardan yeniden düzenlenmesi gerektiği görüşünü kabul etmediler. İşçilerle yetki alınması ve hileli bildirim ve İlanlarla hiç üyesi bulunmayan yerlerde dahi sendikaların sözleşme yapma imkânı verilmesi önlenmelidir. İşçilerin bulunmayan işçileri yetki kaldırılmaktadır. (Lâstik-İş 17. Dönem Çalışma Raporu)

Yasa değiştirilmedi ama, Gıslavet'i Horoz Çivi'de, Auer'de, Singer'de, Elektro Metal'de, Çök Som'da, Antalya'da Ferrokrom'da, Ülker Bisküvü'de, Ünilever'de, Carlton'da ve daha başka işyerlerinde işçiler sendikalarının bilgilisi içinde sürdürdükleri mücadele sonunda artık yetki paylaşımında referandum gidilmesinin on gerçekleri ve en gerçekçi çözüm yolu olduğunu ispatladılar. İş hakmeleri yarışların ve özellikle Bölge Çalışma Müdürlüğü'nde görevli bir çok namuslu iş müfettişleri, sarı beşebekelerin ağına düşmeyi reddetmeyi başardılar, referandum önerdiler. Referandum için karar verdiler.

1 Mart 1975 ortasında referandum 1975'ten başlanıyordu. Sonuçlanacak sendika referandum uygulaması DISK üyesi sendikaların üye çoğunluğunun saptanmasını sağladı. Bunları sıralayalım :

- 1 - Beko Teknik Fabrikası İşçileri adına İddialı sendika, DISK üyesi Maden-İş karşısında, hakimim referandum kararından sonra çoğunluk İddiasından vazgeçti ve referandumda bile katılmayacağını bildirdi.
- 2 - Kartal'da Kaplama Fabrikası'nda Türk-İş üyesi sendika karşısında DISK üyesi ASİS referandumda işçi çoğunluğunu kendisinde olduğunu İspattı.
- 3 - Türk-İş üyesi bir sendikaya karşı DISK üyesi Turizm-İş sendikası, toplu sözleşme yetkisini için Carlton'da yapılan referandumda kazandı.
- 4 - Ünilever İşyerinde büyük İddialı işçi İsvetrenin Türk-İş'in en güçlü sendikalarından birisi ile DISK üyesi Gıda-İş referandumunda karşı karşıya geldiler. DISK üyesi Gıda-İş üye çoğunluğuna sahip referandumu İspattı.
- 5 - Mersin'de Tarım Örgütlerini değerlendirilen İşyerinde yapılan referandumu yine Gıda-İş kazandı.
- 6 - Persiz Metal İmalatı İşyerinde yapılan referandum DISK üyesi Maden-İş Sendikası kazandı, sözleşme yetkisini aldı.
- 7 - Gebze'de Kurulu Teknik Kimya Kolektif Sirket İşyerinde yapılan referandum DISK üyesi Kimya-İş Sendikası kazandı.
- 8 - Pendik'te kurulu ECA Pres Banyo ve Mutfak Aletleri Fabrikası'nda yapılan referandum DISK üyesi Maden-İş kazandı.

Hemem belirtiyim ki gizli yö açık sayıma dayalı ve işçilerin sendikaya seçmiş oldukları üyesi sendikaların kimine katılmaya devam edecekler. Ve sarı beşebekeler, ne yapıyorlar yaparsınlar çürüyüp gidecekler,

engelle- rın mukadd

bildirek

Referandum Hakkında Yasallaştırılması

Bursa'da kurulu otomotiv sanayinde toplu sözleşme dönemi başladı. Bursa Bölge Çalışma Müdürlüğü «yetkil sendika» tesbit edemeyince, referandumla gitmek zorunlu oldu. 4.800 işçi adına toplu iş sözleşmesi yapacak sendika üç işyerinde yapılan referandumla tesbit edildi. Referandumla kazanılan DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası, Tofas, Oyak - Renault ve Mko'da toplu sözleşme yapıldı.

1988'de DİSK'in kuruluşuyla birlikte «yetkil kuruluş» sorunu, sendikal hareketlerin mihnek taşlarında birikti. Önce işyerlerinde, işveren karşısında işçileri temsil edecek sendikaların tesbiti, o zamanlar başlayarak büyük tartışmalara giderek çalışmaya başlandı. Sonra, işçi sınıfının sendikal gelişiminde yaşanan yeni düzeyi yansıttı. İşçiler, artık günlük yaşam koşullarını iyileştirmek için ekonomik ve sosyal haklar sağlamakla yetiylelemez, rekabet ediyordu. «Amerikanvari» sendikacilik ise bunun tam tersini yapmaktaydı. İşverenlerin yüksek kâr elde edebilmeleri için işçilerde, sosyal güvenlik, iş emniyeti, ücret sorunlarını basıyordu. Böylece işçilerin sendikal taleplerini dışlamakla kalmıyor, emekten yana birincil oluşmasına da katkı yapıyordu.

1988'de önce Karabük'te, sonra Ereğli'de ilk mücadeleleri izledik. Buralarda sendikal bilincin kendiliğinden göstermesi üzerine sarı sendikalar kuruldu. Bugün bile rastladığımız «sahte üye işçileri» tanımı zım edilecek işçilere rağmen, işvortı yetkisini alamıyorduk.

Çestili sahtekârlıklara, oyunlara karşı işçiler mücadele ettiler. Sendikalar Kanunu ve toplu sözleşme, grev ve lokaviti kanunları uygulamaları birçok eksikliği ortaya çıkardı. Bu engelleri aşarak gelişen sendikal mücadele, 274 sayılı kanunu değiştiren 1317 sayılı kanunla durdurulmuş istendi. 15-16 Haziran işçileri temsil tarhihe geçen işçi sınıfı dâvâsını gösterdik. İşçiler sendikal haklarını korumak kararlıydılar. TİP'in Anayasa Mükamesine müraacat eden rekiz ilgili kanunun iptali istemi sonunda kanun, en ö-

nemlik hükümleri iptal edildi. Sonraki ve demokratik mücadelede olan her gün deminde olan «referandum» sorununa kararlı ve ileriye yönelik adımlar peş peşe atıldı.

12 Mart'ta izleyen faşist döneme askıya alınan «Sendika seçme Özgürlüğü», 14 Ekim seçimlerinden beri yeni boyutlar kazanarak geliyor. İşçi sınıfı sendikal mücadelede, çıkarlarının patronlarla tabanı tabana zıt olduğu bilincini geliştiren, elde ettiği hakları korumak ve daha ileri haklar almak durumunda. Bu bakımdan «gizli oy - açık sayıma» dayanan referandumun filli uygulanmadan, YASALARA GEÇMELİ. Ve bunun sağlanmak gündemine, sendikal mücadelenin hedefine bindir.

Bursa'daki referandum; bir yandan sarı sendikacılığın maskesini düşürürken, öte yandan işçilerin kararlılığını da belirledi. Bursa Bölge Çalışma Müdürlüğü referandum kararını ancak uyumsuzluk halinde olduğu sendikaların tepkileri ışığında. Maden-İş Sendikası Bursa Şubesi Başkanı Selim Mahmutoğlu: «İşyerlerinde çalışmayan işçiler ve staj yapmış öğrencilerin karşı sendikalar tarafından üye kaydedildiklerini, bugüne kadar hiç üye olmamış işçilerin sendikamızdan istifa ettirildiğini tesbit ettik ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne raporladık. Referandum istedik. Referandum kararını saygıyla karşılıyoruz. «Daha bir karşı çıkış - demokrat yanlısı: Çağdas Metal-İş Sendikası ise Bölge Çalışma Müdürlüğüne kararına karşı çıkarken, Türk Metal İşçileri «Otomotiv sanayinde kurulu 6 fabrika da yetkili olduklarını» iddia etti.

Krediler artarken

1974 yılında, özel sektörde açılan iç ve dış krediler büyük artış gösterirken, özel sektör yatırımları aynı yıl içerisinde azaldı. Merkez Bankası kredileri ve dış kredilerdeki artışa rağmen, görülen grevlerin ve yatırım gerilemesinin dikkatli çekiyor. Yine 1974 yılında içerisinde ihlalatın büyük artış göstermesi, alınan kredilerin nerelerde kullanıldığı konusunda bazı işçilerin veri Devalyasyon söylentileri nedeniyle, alınan kredilerin önemi bir bölünmüş spekülasyon ihlalata kaydırıldığını ortaya çıkıyor.

SBF'de

Engel

sınavları

Bir süre önce SBF ve BYT O'da Şubat sınavlarını kaldırması için öğrenciler boykotta çıktılar ve Şubat sınavlarına öğrencilerin hemen tamamı girmemiş. Ülkü Ocaklı öğrenciler ise rapor almışlardı. Okul idaresi Şubat sınavlarının geçeri olduğuna rapor alıp imtihana giremeyenler için 8 Nisanda engel sınavları yapılacağı açıklanmıştı. 8 Nisan günü Ülkü Ocaklı öğrenciler dışında engel sınavlarına hiçbir öğrenci girmişti. Öğrenciler sınavına giren Ülkü Ocaklı öğrenciler protesto ettiler. Bu nun üzerine polise müdahale etti ve öğrencileri coplarıyla dağıttı. Fakat bir süre sonra öğrenciler tekrar toplanarak Dekan, polis ve sınavlara giren öğrencilerle direnişini kurmak isteyen Ülkü Ocaklı öğrencileri protesto ettiler.

2. Teknik eleman kurultayı topluyor

İkinci Teknik Eleman Kurultayı Düzenleme Komitesi tarafından başlatılan çalışmalar çestili işyerlerinde başladı. Kurultay 7 - 8 Haziran'da Ankara'da toplanacak.

Düzenleme Komitesinin ön raporuna göre, Kurultay, toplam üye sayısı 75 bine ulaşan teknik eleman kuruluşunun temsilcilerinden oluşacak ve sendikalaşma sorununu tartışarak, mücadele biçimlerini saptayacak.

Teknik elemanların toplu sözleşme ve grev yapma hakkı olan sendikalaşma mücadelesinde çestili illerde düzenlenecek açık oturum, panel ve işvortı toplantıları ile sürdüreceği anlaşılıyor.

ÖĞRENCİ HAREKETLERİ YENİ BOYUTLAR KAZANIYOR

Gençlik üzerinde büyük bir savaş veriliyor. Gençlik kazanmak, geliştirmek için, kullanmak için, aldatmak, çıkarmak yollara sürmek için, tümüyle, onunla insanlığın geleceğini etkilemek için bu savaş her alanda geniş çapta veriliyor. Gençliğin her kesimi, emekçilik olsun, öğrencisi olsun bunun içinde. Ülkemizde öğrenci gençliğin bu açıdan farkı bir konumu var. O da, emekçilik gençliğin henüz aktif eylem alanında yazgın yer almamasından dolayı.

Türkiye'de öğrenci hareketi yalan geçmişimizde önemli deneyler kazandı. Deneyler belki herveyi öğretmek kadar değil. Ancak bugün, öğrenciler üniversite ve eğitimle ilgili sorunlarında olduğu kadar, siyasi mücadelede de meydan olup ne olmadıkları öğrencilerden bilecek verileri sahip. Demokratik fikrin, idealize etmeden sağlam adımlarla yaşanmak düğünden daha olanaklı.

Bugün «demokratik üniversite» istendiği zaman, bunun bir yanını, bilimin ilerletilmesi için tutucu öğretim üyeleri ve idareye karşı mücadele olduğu bilinmek zorunda. Daha da öte, üniversitelerdeki eğitim amacının ve enamlarını tartışılması için konuşulan tavr, öğrencilerin, kararlarını almamasına filen katılmak ve meslekî yetiştirilme kazanmak istedikleri, işsiz ya da işsiz yaramaz aydın anlayışına duyulan düşmanlık, «demokratik üniversite», kavramını doldurulan öğeler oldu.

Emek ve öğrencilerin insanlık yararına, ülke çıkarları doğrultusunda, onların gelişmesi için kullanılmak isteyen tüm öğrenciler, emperyalizm ve kapitalizme karşı, dayatılmak istenen faşizme karşı, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadele etmek gereğini her gün biraz daha anıyorlar. Ve gerici/ler özerk olur ki, bu anlayışta her gün daha tutarlı hale geliyorlar. Gerici/lerin ülke çapında, tekir tekir giriştikleri, konuşmaya ve olay çıkarmaya girişimlerini sık eden bu tutarlılık.

Bugün gericilik «milliyetçi cephe»-style yeni girişimler içindeyken, bir yandan da öğrencilerin ilerletilmesi mücadelesi yeni görevler eşliğinde. Öğrenciler Ankara'da ilerletildi, sosyalist öğrenciler demokratik örgütlenmelerini yeniden yaratma çalışmalarını sürdürürken, öte yandan İstanbul'da, İstanbul Yüksek Öğretim Kültür Derneği İkinci Kongresi'nin son hazırlıklarını tamamlıyor. Yar yar hata ve eksikliklerle karşılaşılabileceğini herkes kabul etmekle beraber, çalışmalarına ana yönünden demokratik ve ilerletici ilkelere uygunluğu kesin bir gerçekçilik. Unutmamak gerekir ki bu çalışmalar, katillerin serbest dolarken devrimci öğrencilerin üst üste tutuklandığı bir ortamda yapılıyor. Bütün bunlara karşın, elimizde güçlüklerin üstesinden gelebilmek için başvuracağımız kutsal da vardır.

Üniversite ve eğitim sorunlarını ne ölçüde hissediyor ve bu konudaki başlıca görevlerimiz nereye kadar yerine getiriyoruz? Bu doğrultuda, gerici anlamıyla geniş öğrenci kitlesinden tecrit etmek başarı gösteriyor muyuz? Sosyalist - ilerletici - demokrat öğrencilerin en sağlam birliktir yaratma yolunda neredeyiz? İşçi sınıfı hareketiyle ortak, kopmaz bağlarımız var mı? Bölücü, maccaracı akımları pırtı yermek konusunda net görüşlere sahip miyiz? «Milliyetçi Cephe»-nin kaçınılmaz terfizi ve bakışlarına karşı koymakta bilimsel bir açıklılık ve kararsızlık-davranabilecek miyiz?

Bu ve benzer sorulara verilecek olumlu cevaplar çestelikçe ve sağlam zemine oturdukdca, öğrenci gençlik, bağımsızlık - demokrasi - sosyalizm yolunda aktif yerini daha büyük ölçüde alsacaktır.

SOZLEM YAYINLARI
Gözetim Yayıncılık
www.gozlemyayinlari.com.tr
**AZGELİŞMİŞLİK
EMPERYALİZM**

SOZLEM YAYINLARI
Gözetim Yayıncılık
stefanos yerasimos
**AZGELİŞMİŞLİK
SÜRECİNDE TÜRKİYE**
1-BİZANSTAN TANZİMATA

koray yayımları
m.emin bozarslan
**İÇERDEKİLER ve
DİŞARDAKİLER**
12 Mart rejimi'nin
değışik uygulamaları
15 lira

koray yayımları
**BİRİNCİ DOĞU
HALKLARI
KURULTAYI**
1920
20 lira

koray yayımları
amilcar cabral
GİNE'DE DEVRİM
Afrika kurtuluş
mucadelerinin
devrimci önderi
Cabral'ın yazıları
15 lira

KONUK YAYINLARI

SOSYALİZM KİTAPLIĞI

FRANSSIZ SOLUNUN

ORTAK

HÜKÜMET PROGRAMI

GÖRGEUS MARCHAIS'IN ÖNSÖZÜYLE

YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ

N.V. YELSEYEVA

GERÇEKTE VE EYLEMDE

HUKUK'UN PAYI

MARXİST LENİNİST BİR YAKLAŞIMLA

MONIQUE-HOLLAND WEYL

ÇAĞIMIZDA

ULUSAL

KURTULUŞ SAVAŞLARI

VE ÜÇÜNCÜ DÜNYA

ELURDİV & İRGENEDİEV

MARXİST-LENİNİST AÇIDAY

MAO'NUN TEORİK

GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ

KAPİTALİZMİN EN YÜKSEK ASAMASI

EMPERYALİZM ÜZERİNE

TEMEL KURSLAR 1974

GERÇEKÇİ ROMANLAR

TESLİM OLMAYANLAR ÖLMEZ

NİKOLAI ÇERUBOVSKY

SIKIYÖNETİM

FRANÇO SOLDAS

ÇEV. ÖLÜK TÄMER

ÇEKÇEK

LAO-Şİ

EDEBİYAT VE SANAT İNCELEMELERİ

SANATIN GEREKLİLİĞİ

ERNEST FISCHER

ÇEV. ÖVÄL ÇAPAN

ŞİİR DİZİSİ

BİR SİYASİNİN ŞİİRLERİ

CAN YÜCEL

■ KONUK YAYINLARI

P.K. 740 - İstanbul

hikim yayıncılık

Piyerloti Cad. 21-1
Cemberbitas-İstanbul

k.marx
f.engels
v.i.lenin

sendikalar
üzerine

25 lira

m.ryndina-g.chernikov

15 Lira

kapitalizmin
ekonomi politikği

DAĞITIM

İstanbul-İzmir GE-DA
Ankara SERGI

Piyerloti Cad. 21-1

hikim yayıncılık

Cemberbitas-İstanbul

iki aydın
"türkiye işçi partisi"
davası

●
behice boran

15 Lira

endüstrileşme sürecinin
temel sorunları
"sovyet deneyimi 1925-1940"

●
yalçın küçük

30 Lira

DAĞITIM: İstanbul, İzmir GE-DA • Ankara SERGI

- KAPITAL 1-1 Karl Marx 35.- TL.
- KAPITAL ★ III-1 Karl Marx çıkıyor
- KAPITAL III-1 Karl Marx çıkıyor
- KAPITAL III-2 Karl Marx çıkacak
- SOSYALİZMİN ALFABESİ (3. Baskı) Leo Huberman 8.- TL.
- BİLİMDE VE FELSEFEDEN DİYALEKTİK NEDİR? (2. Baskı) Ali Kızıllırmak 5.- TL.
- EMPERYALİZM ÇAĞI H. Magdoff 15.- TL.
- SENDİKACILIK VE SİYASET Alpaslan İplikçi 40.- TL.
- KONUT SORUNU F. Engels 10.- TL.
- LENİN'DEN ANILAR I (2. Baskı) Çukuyor Kurupska 7a 10.- TL.
- LENİN'DEN ANILAR II Kurupska 15.- TL.
- LENİN'DEN ANILAR III Kurupska 12.50 TL.
- TARİHTE NELER OLDU G. Child 30.- TL.
- KIR YOKSULLARINA Lenin 8.- TL.
- LENİNİZMİN ESASLARI J. Stalin 10.- TL.
- NEREDEN BAŞLAMALI V. I. Lenin 10.- TL.
- Genel Dağıtım: Ödak Yayınevi Atatürk Bulvarı Yekâde Çarpan 105/13 Kızılay/ANKARA
- * Şu anda Türkiye'de tartışılan sorunlara açık tutacağı nedeniyle 2. ciltten önce aldık.

cem yayınevi

ÇOCUK KİTAPLARI

ANALAR, BABALARI
ÖNCE SİZLER OKUMALISINIZ
BU KİTAPLARI

Çocuklarınıza neden böyle kitaplar seçtiğimizi önce sizler anlamalıyız.

samed behrengi

BİR ŞEFTALİ
BİN ŞEFTALİ

10 lira

angel karaaliçev

KÜÇÜK İZO MİZO

20 lira

erdal öz

DEDEM KORKUT

20 lira

samed behrengi

KÜÇÜK
KARA BALIK

10 lira

çehov

MARANGOZUN
KÖPEĞİ

10 lira

victor hugo

SEFİLLER

20 lira

Birinci hamur kağıt
Resimli, çok renkli ofset baskı

ARKADAŞ KİTAPLAR
Cem Yayınevi Çocuk Dizisi
Ankara Caddesi 40 Çankaya

TOPLU İSTEKLERDE
% 25 İNDİRİM YAPILIR

- ÖNÇÜ KİTABEVİ
- BİRİNCİ ENTERNASYONAL Jacques Duclos - 15.-
- BABEUF "Hayat - Edebiyat ve Siyasal Sevünmesi" Josette Lépine - 10.-
- KADIN ve MARKSİZM Marks - Engels - Lenin - Stalin - 20.-
- TÜRKİYE'DE İLK SENDİKALAR Sırkışlada 1932 İbrahim Topçuoğlu - 10.-
- TÜRK TOPLUMUNDA SOSYAL SINIFLAR İbrahim Türk - 10.-
- SİYASAL DÜŞÜNCE HÖRİYETİ VE 1991 TÜRK ANAYASASI Bulent Tanır - 15.-
- İZDÜŞÖMÜ Balaban - 15.-
- ATEŞ Henri Barbusse 30.-
- AYDINLIK Henri Barbusse - 12.50
- SOVYET SAİRLER ANTOLOJİSİ 67 Şair (Beraat et ti) 15.-
- GARİBİN HOROZU Rifat İğaz 10.-
- Öncü Kitabevi: Babiali Cad. No: 8 No: 8 Çağaloğlu/İstanbul

behice
boran!

Solun Bölünmüşlüğü ve Birliği

Sol'un bölünmüşlüğü'nün anlamı yanlış değerlendirilerek abartıldı ve gerçekçi olmayan birlik çağrılan yapıldı. Tartışmalar son günlerde, çeşitli partilerin hareketlerinden sonra, yatışmış gibi.

Birlik denince söz konusu olan işçi sınıfı hareketinin birliği'dir, sol'daki bölünmelerin, grupların değil işçi sınıfının bölünmüşlüğü ise sol'un bölünmüşlüğü, belirli durumlarda birbirine ilişkin olabilmekte beraber, aynı şey değildir. Örneğin bugün işçi sınıfımızın sendikal hareketi bölünmüştür. Bu bölünmede politik anlayış ve çizgi ayrımları görülebilir. Sol'daki bölünmeler içine girmez. Buna karşılık, sol'daki ideolojik ve politik bölünmeler işçi sınıfının bölünmesi değildir, çünkü işçi sınıfı içinde yer almıyorsa işçi sınıfının politik hareketinin bölünmesi gibi bir durum yok. Sol'daki bölünmeler işçi sınıfına yabancı olan içindedir. Zaten işçi sınıfının politik hareketinin birliği sorunu ortaya çıkarılır. Bu birlik sağlanmaya çalışılır, sağlanmaya çalışmaz sosyalistlerin görevi olurdu.

Türkiye'de sol'daki bölünmelerin olduğu gibi, birinciye, işçi sınıfı içinde yer almıyorsa, bu bölünmelerin hepsinin birbirine en çok çit olduğu düşünülür. Aynı günün konulabileceği anlamına gelmez. İşçi sınıfında sosyalist bir birlik vardır ve bu birlik bölünmüş değildir. O kadar değildir ki kendinden saymadığı güçlere uzak durmaktadır. Bu birlikten 1961'den bu yana oluşmasında toplumun genel gelişiminin; sosyalist yayılmanın vb. her ne olursa olsun en büyük pay Türkiye işçi Partisi'ndedir.

Hangi hareket, hangi örgüt bu birliktir alır götürür, geliştirir, o işçi sınıfının politik hareketi ve örgütüdür. İşçi sınıfının politik birliği, sınıfın en ayaktakiler ve devröken kesimlerinin örgütünde yer alması ve sınıfın kitlesinin örgütü etrafında kümelenmesiyle gerçekleşir. Böyle bir örgütlenme süreci geliştirilince de işçi sınıfının politik birliği sağlanmış olur. Hareket, amandan geçmiş, deneyler kazanmış ve yeni şartların gereklerine uyabilen kadrolara yenilerin katılmasıyla başlar ve gelişme süreci içinde kendi yeni kadrolarını ve militanlarını oluşturarak ilerler. Hem sosyalizm doğrultusunda ilerler, sağlanacak bir çizgiyi sızaklara düşmeden sabırla sürdürmek, hem yeni şartlarda her an kendini yenileyebilmek - işte temel iki şart, örgütler için de, kişiler için de.

Bununla beraber, işçi sınıfının esas politik hareketinin koşullarından ve içinde, ama akımın doğurduğu anarşistler gibi, çeşitli hareketler ve örgütler olabilir ve olacaktır da. Kapitalist dünya ülkeleri içindeki her şeye böyle bir durum görülmektedir. İşçi sınıfının esas politik hareketi ve esas güçlenmesi, bunlar hep ortada kalırsa, ama kendi derinlikleri için ayrılanı yapıyor. Türkiye'de de aynı böyle olacaktır.

İçine giren ve işçi sınıfının politik örgütü gibi esas kesime ekli ve dışındaki süzünü ettirmiş akım ve örgütlenmeler de kökünde işçi sınıfının toplumdaki genel gelişime ve güçlenmesinden beslenmektedir. Toplumsal yapıdaki değişim ve gelişmeler toplumun değişim yapısına yansıyor. Değişim insan kafasında, ama insanlar, içinde yaşadıkları çağın ve toplumun olayları tarafından dışlanıyor. Çağın ve toplumun gelişmesi büyük burjuvazinin aydın kesiminde sosyalist düşünce ve özelemlere yol açıyor. Bunlar aydın ve örgütlenme alanına aktarılabiliyor, küçük burjuva aydınlar da bu alanlara giriyor. İşçi sınıfına malolmadığı, onun içinde yer almadığı için, amfial somut şart ve imkânlardan habersiz, gerçeklikten kopuk akım ve örgütler oluyorlar. «Keskin devrimci» veya «aşırı sol» görüşümleri bundandır. Aynı zamanda, verili dünya ve ülke şartlarında işçi sınıfının politik hareketi için bir tek doğru, geçerli yol vardır. Geçti yarecek, sonuca ulaştırılacak yol o olduğu için, en sol, en devrimci yol de odur. Üstün sözde yolların hepsi çıkmazdır; işçi sınıfı hareketinden ayrıdır; son çözümlemede, hepsi de sağ sapmalardır. Sonuç, teori ışığında somut gerçeklerin somut tabii ile o yolu açma çıkarma tesbit edilebilir ve hareketi uyandırma yönlendirebilmektir.

Sapmalarla uzlaşılmaz ve birleşmez. Sapmalarla mücadele edilir, ortadan silinmesine, en azından etkisiz kılınmasına çalışılır. «Gruplar koalisyonu» biçiminde işçi sınıfı partisi kurulmaz. Kurulursa, partiyi daha başlangıcından iç hiziplere ve hizipler arası kavgalara mahkûm etmek olur.

İşçi sınıfı partisi birleşmiş tek bir parça olarak kurulmaz. Ama emperyalizme ve faşizme, tüm tutucu ve geriletilerle karşı başlanmalıdır ve demokrasi mücadelesinde başka yurtsever ve demokratik güçler, akımlar ve örgütlerle somut hedeflere yönelik somut eylemler birliğini sağlamak amaçtır ve buna çalışmak birinci önceliklerdir. Bu görev başarılırsa, giderek, hem halk kitlesinin, hem sol'un çeşitli sınıflarında olanları - kitlesini - bu mücadele ve eylem süreci içinde daha üst düzeyde bilinçlendirip sosyalist çizgiye çekmek daha önemli bir öneminde olabilir.

tw

TÜRKİYE'DE YURUYUŞ

Milliyetçi "Demokrasi" ve Demokrasinin Geleceği

"Haddini bilmez, -maceracı-, yurtdışına sürülmüş dik ta heveslisi.. siyasal saldırı düzenleyicileri.. kışkırtıcılar.. Bütün bunlar CHP Ge-

nel Başkanı Ecevit'in ağzından çıkan kelimeleri bir böldü. Ecevit güven oylamasında bir gün önce sakin bir üslupla fakat sert kelimelerle

Cephe hükümetine karşı bir ölüm -kahim savaşı açtı. Bütün demokratik güçlerin arkasında olduğunu bilmenin rahatlığı içinde, Cephe hüküme-

ti güvenoyu alsa da meydanın boş kalmayacağını belli etti.

CHP milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin evine yapı-

lan komando baskınından sonra Ecevit'in yapacağı basın toplantısının en ilginç yanlarından birisi, basın toplantısının eklediği bir iki cümle oldu. CHP lideri, basın toplantısının metnini Emniyet Genel Müdürlüğü, Ankara Valisi ile Ankara Emniyet Müdürlüğüne gönderdiğini açıkladı. Basın toplantısı metninin gönderildiği yerler arasında Hükümet veya İçişleri Bakanı yoktu. CHP lideri, Hükümet ve İçişleri Bakanının, can ve mal güvenliğinin korunması konusunda "güvenli bir muhatap" saymadığını belli etti.

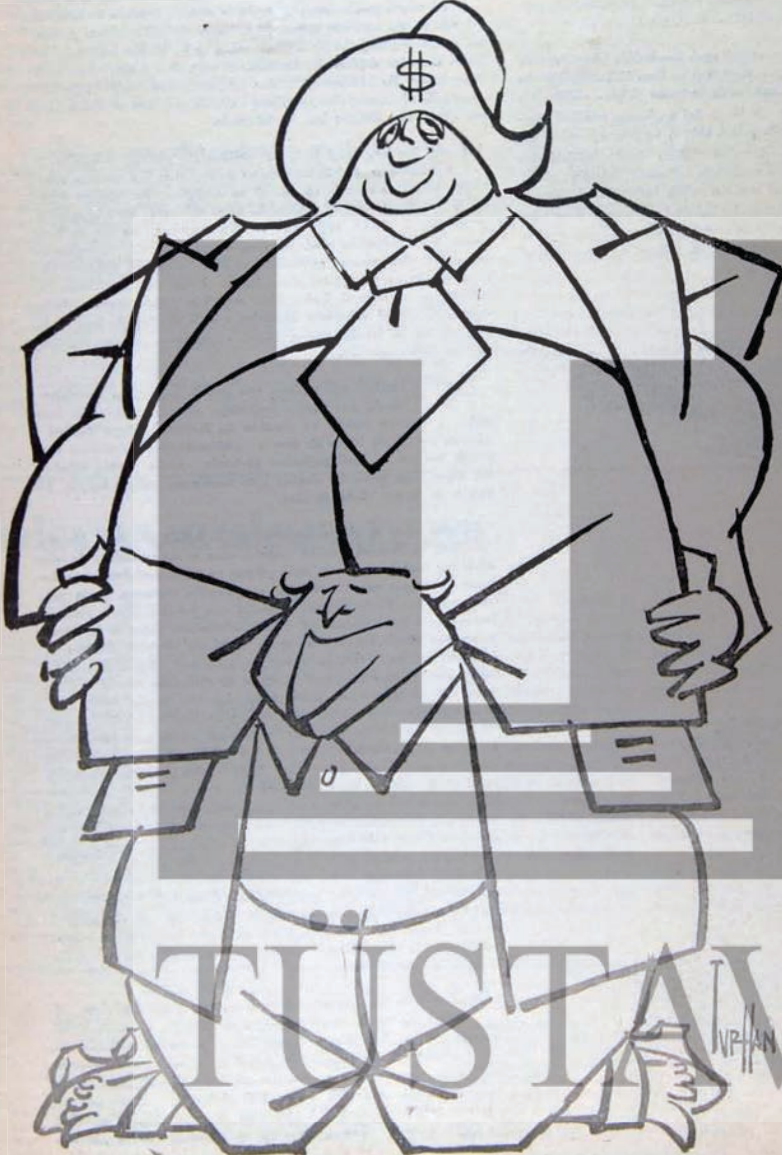
Ecevit'in güven oylamasına kaçar milletvekillerinin canlarının korunması için Hükümet'e ve İçişleri Bakanına güvenmeyişinin delilleri hemen ortaya çıktı. İçişleri Bakanlığının başında bulunan ve hem Öğüz, hem Han, hem Asil ve hem de Türk olan MSP'li bakan, Çelebi'nin evine yapılan baskı ile ilgili "soruşturmanın" sonuçlarını kamuoyuna açıkladı. Bu açıklama göre Çelebi'nin evininin kapılarında hiçbir parmak izi bulunmamıştı. Çelebi'nin kapısı tertemizdi. Kapıdaki komandalara parmak izi yoktu; ama kapıcının, Çelebi'nin çocuklarını veya başka bir kimsenin de parmaklarında hiçbir iz kalmamıştı. Asiltürk'ün soruşturmacıları, bahçede de hiçbir ayak izi bulamadılar. Ne komandalara ne de Çelebi'nin ailesinin veya kapıcının ayak izleri vardı. Asiltürk komandoları temize çıkarmak için Çelebi'nin evinin kapısını da, bahçe sını de temizletmeyi unuttu. Asaletine yakışan bir temizlik yaptı.

CHP'NİN YANLIGISI

Halk Partisi dört aydır oluşturulan cephe girişimlerinin iteliğini, Türkiye'ye ne gibi tehlikeler getirebileceğini anlamakta geçikti. İlk denemeleri Demirel'in "her şey"e rağmen demokratik bir lider olduğu noktasında yoğunlaştı. Demirel'in açıkça demokrasi düşmanları ile işbirliği yapmayacağı ve bütün cephe hareketinin bir manevradan ibaret kalacağı düşünülüyordu. Bu düşünce ile uzun bir süre Demirel'e gereksiz bir "kredi" açıldı. Ancak Demirel, programının Senato'ya görüşülmesi sırasında "bize bir kredi vermediye yalvarırken Halk Partisi'ni, açmış olduğu krediyi tüketmişti. Demirel'in kredi talebine bir gün sonra Ecevit, "Demirel hükümet kurmak için demokrasi düşmanları ile işbirliği yaptı" diyecek cevaplardı.

KURMAYLAR UYANINCA

Demirel'in siyasal şansını güçlendirmek için faşist örgütlerle açıkça işbirliği yapmasının bir olumlu sonucu oldu. Halk Partisi kurmaylarının rahatsızlığından uyanmalarına yol açtı. Halk Partisi lideri, cephe hükümetinin güvenoyu almasını yalnız demokrat için değil, AP'nin kurtuluşu için de

"Maddiyata, maneviyattan daha çok önem veriyorum" ERBAKAN

GÜNEYDOĞU ASYA

Güney Doğu Asya halklarının ulusal kurtuluş mücadelesi, Amerikan emperyalizmi ve onun yerli ortaklarında kesin darbeyi indirmek üzere Vietnam ve Kamboçya'da ulusal kurtuluş kuvvetlerinin ilerleme hızına rotatifler yetiştiriyor. O kadar ki, siz bu satırları okurken belki Saygon ve Phnom Pen kurtarılması olacak. Bu başarı, Vietnam ve Kamboçya halklarının yıllar süren uzun ve zahmetli mücadelesinin ve bu mücadeleyle Dünya Sosyalist Sisteminin yaptığı katkının doğal bir sonucudur.

Sosyalizmin bir dünya sistemi olarak ortaya çıkması ve sömürge imparatorluklarını çözmeye başlamasıyla birlikte hız kazanan ulusal kurtuluş hareketleri, dünya devrimci hareketinin ayrılmaz bir parçası oldu. Bu mücadelenin sonucu olarak 70'den fazla Asya ve Afrika ülkesi, emperyalist güçlerden politik bağımsızlık kazandılar. Bazı ülkelerde barışçı yollardan kazanan bağımsızlık, bazı ülkelerde uzun ve kanlı bir silahlı mücadele sonucu elde edilebildi. Her iki durumda da bağımsızlık kendiliğinden gelmedi, halkların kararlı mücadelesiyle kazanıldı.

Dünya güçler dengesinin giderek sosyalizm lehine ve emperyalizm aleyhine değişmesi, çağımızdaki ulusal kurtuluş hareketlerine yeni bir boyut kazandırdı; emperyalist sistemden kopan genç ülkelerin sosyalizm yolunda ilerleyebilmesi için yeni olanaklar belirledi. Bu, çağımız ulusal kurtuluş hareketlerini geçmişteki burjuva - demokratik hareketlerden ayıran en önemli özelliklerden birisidir.

Güney Doğu Asya'daki mücadelenin burundan sonra izleyeceği yolu günciden kestirmek mümkün, değil ama mücadelenin tarihsel gelişimine bakarak bazı ipuçları elde edilebilir. Politik bağımsızlık için mücadele eden sömürge ve bağımlı ülkelerin somut deneyleri, ortak düşman karşıtı verilen mücadelenin bu ülkelerde geniş bir politik koalisyon oluşturduğunu gösteriyor. Bağımsızlık mücadelesine katılan çeşitli sınıflar ve tabakalar, hem mücadele sırasında izlençler yok hem de bağımsızlık kazanıldıktan sonra, geçmişten devralınan sorunların özünü konusunda değişiklik ve çoğu zaman birbirine aykırı zörüşler taşıyor. Aynı emperyalist cepheyi oluşturan sınıflar ve tabakalar arasındaki 800 denegesinin sağa veya sola meydanına, bağımsızlık kazanıldıktan sonra atılacak ilk ve önemli adımların yönünü belirliyor.

Güney Doğu Asya halklarının bağımsızlık mücadelesi uzun bir geçmişe sahip. Önce Fransız, sonra Japon, sonra tekrar Fransız ve sonunda da Amerikan emperyalizmine karşı verilen mücadelenin önderliğini sosyalizme yönelik güçlerin üstlenmesi, Güney Doğu Asya devriminin geleceğinin aydınık olacağına gösteriyor.

18 Şubat 1930'da kurulan Çinlilerin Komünist Partisi, kuruluş bildirisinde genel demokratik talepler ileri sürerek emperyalizm ve feodalizme karşı verilecek mücadelenin öncülüğünü 1931 anımlan üstlenmesi için çalışacağını ilan ediyordu. 1932 - 1933 yılları arasında izlenen Ulusal Demokratik Cephe politikasının özü, demokratik taleplerin gerçekleştirilmesi yolunda yalnız Çinlilerin değil, fakat Çinlilerdeki ilerici Fransızların ve millî burjuvazinin biraraya gelmesini düşüncesi oluştuyordu.

1940 yılında Çinlilerin istifa eden Japon emperyalistlerine karşı kurulan Vietnamın Bağımsızlığı İçin Devrimci Cephe (Viyetminh), her toplumsal tabakadan milyonlarca vatansızlığı içeriyordu. Japonya'nın teslim olmasının sonra 2 Eylül 1945'te Vietnam Demokratik Cumhuriyeti kuruldu ve Fransız ile olan bütün sömürge bağlarının koparılması ilan edildi. İstifacı Japonlar katıksızda plissim prissim topla-yıp kaçan Fransız sömürgeçleri Vietnamı tekrar sömürge boyunduruğuna almaya kalkışınca 20 Aralık 1946'da bütün Vietnam halkı bağımsızlık için yeniden silaha sarıldı. Savaş yeni yoldan fazla süreyi ve somut başarıyı elde etme aydınları tarafından Dien Bien Phu'da otururca da başarı verildi. Temmuz 1954'de imzalanan Cenevre Anlaşması ile Vietnamın egemenliği, bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve bütünlüğü tanıandı. (x) Vietnamın barışçı yoldan birliğinin sağlanması için Temmuz 1956'da yapılması gereken seçimler, ABD ve diğer emperyalist ülkelerin emelleriyle karıştı. Eisenhower - Eisenhower seçimler yapıldı ve oyların % 80'inden fazlası Ho Şi Minh taraftarları alacaktı. diyorodu.

Vietnamın ulusal birliğinin sağlanması emperyalist güçler tarafından böylece sabotaj edilmeden sonra ilke fiili olarak künye bölündü. Kuzeyde Vietnam Demokratik Cumhuriyeti kuruldu yolda önemli adımlar atarken Güneyde Amerikan kukula generaler, halkı, yurtsatverleri ezerek kanlı bir baskı rejimi kurdu-lar.

Vietnam halkının ulusal bağımsızlık mücadelesini böğmek amacıyla taşıyan ve "biz giderecek komünistler gelire" yaygarasıyla halkı gösterilmek istenen bu baskı rejimine karşı sosyalistlerden budist rahiplere kadar uzanan geniş bir yelpazede birleşen Güney Vietnam halkı, 1960 yılı Aralık ayında Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni kurdu. UKC, tümüyle Amerikan savaş malmzesiyle donatılan kukla rejimin ordusuna karşı silahlı bir mücadele yürütmeye başladı.

Ulusal kurtuluş güçlerinin kararlı mücadelesine karşı ancak ABD emperyalizminin büyük çapta askeri ve ekonomik yardımıyla ayakta durabilen kukla Güney Vietnam rejimi, bütün demokratik özgürlükleri ortadan kaldırdı, yüzbinlerce yurtseveri öldürdü, zindanlara tıktı. Güney Vietnam halkına ve onun en doğal haklarına karşı yürütülen bu saldırılar, Şubat 1965'te ABD'nin savaş ilanı etmeden Vietnam Demokratik Cumhuriyeti şehirlerini bombalamaya başlamasıyla yeni bir aşamaya girdi. ABD emperyalizmi, aynı zamanda, kukla Güney Vietnam rejimine yaptığı yardımları da artırdı. Böylece bir yandan Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin yürüttüğü bağımsızlık hareketi bastırılmak istenirken, diğer taraftan da sosyalizme geçiş aşamasına gelmiş olan Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin bölgedeki devrimci etkisinin artması önlenmek isteniyordu.

ABD, Vietnam'da başarısızlığı uğrasa, emperyalizmin büyük bir darbe yiyeceliği bu savaşın büyük kârlar elde eden Amerikan tekellerinin çıkarları da zedeledi. Bu yüzden, ABD, Vietnam halkına karşı yürüttüğü barbarca savaşta kaybetmek için varını yığınına ortaya koydu. Herlemiş teknolojinin verdiği bütün olanakları sonuna kadar kullanarak, bağımsızlığı için savaşan halka karşı en ağır ve tehlikeli bombalarından, ağaçları yıpratırların döken kimyasal silahları varınıya dek her türlü aracı denedi.

Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ne yapılan hava saldırıları askeri hedeflerden çok sivil hedeflere yöneltilti. Bu bombardmanlar sırasında 15 milyon tondan fazla bomba yandı. (Bu miktar: İkinci Dünya Savaşı sırasında kullanılan bütün bombalardan kat kat fazladır.) Hayatları hıman çevresi mayınlara, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin dış dünyaya önemli bağlantısı koparılmak isteniyordu.

YA'DA ZAFER

Güneyde, Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne Karşı yürütülen savaşta kukla rejimin ve Amerikan askerlerinin yanısıra Milliyetçi Çin, Tayland, Avustralya ve Yeni Zelanda'dan getirilen kiralık askerler de kullanıldı. Haziran 1969'da Geçici Devrim Hükümeti'nin kurulmasından ve ulusal kurtuluş güçlerinin sürekli başarılar kazanmaya başlamasından sonra savaş, Vietnam halkının toptan yokedilmesi (jenosid) amacına doğru yöneldi. Yoksa emperyalizm savaşta başka türlü kazanamayacaktır.

Başa Sovyetler Birliği olmak üzere bütün sosyalist ülkelerin ve kapitalist ülkelerdeki ilerici güçlerin ekonomik, askeri ve politik desteğiyle Vietnam halkı emperyalizme karşı büyük bir zafer kazandı. ABD emperyalizmi ve onun Vietnam'daki kuklaları, 1973 yılı başında Paris Barış Anlaşması'nı imzalamak zorunda kaldılar. Barış Anlaşması'na göre taraflar arasında ateş kesilecek, Güney Vietnam'daki Amerikan askeri personeli ve savaş malzemeleri iki ay içinde tamamen geri çekilecek, savaş esirleri serbest bırakılacak ve demokratik seçimler sonunda Güney Vietnam halkı kendi kaderini kendi tayin edecektir.

Bu hükümlerin tümüyle uygulanması kukla Tiyö rejiminin sonu demek olacaktır. ABD emperyalizmi yeni bir savaşta köleleştirilecek için açık kışkırtmalara girişti. ABD'nin teşvik ve desteğiyle ateşkes hergün yüzlerce kez ihlal edildi. Ekonomik yardım adı altında, Tiyö rejimine 1974 yılında ABD'nin Afrika ve Güney Amerika ülkelerine yaptığı yardımın iki katı kadar yardım yapıldı. Paris Barış Anlaşması hükümlerine uyulması yolunda Geçici Devrim Hükümeti'nin yaptığı uyarı ve çağrıların hiçbiri uygulanmadı. Güney Vietnam'da bulunan savaş esirleri serbest bırakılmadığı gibi yurtseverlere karşı uygulanan terör daha da yoğunlaştı. 1975 yılı başında Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği'nin Paris'te düzenlediği ve 22 ülkeden 80'i aşkın hukukunun katıldığı bir konferansa, Tiyö yönetiminin Paris Barış Anlaşması'na uymadığını belgelerle kanıtladı ve Vietnamlı yurtseverlere yapılan insanlık dışı baskıları kanıtladı.

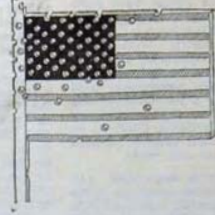
Mart ayı sonlarına doğru Geçici Devrim Hükümeti iki bildiri yayınlayarak, Barış Anlaşması hükümlerinin Tiyö hükümeti tarafından kasten

uygulanmadığını, Milliyetçi Çin, Tayland, Güney Kore ve Filipinlerdeki ABD ülerinden Güney Vietnam'a sürekli olarak askeri malzeme gönderildiğini; anlaşma hükümlerinin uygulanabilmesi için Tiyö hükümetinin mutlaka çekilmesi gerektiğini bildirdi. ABD'nin politik ve askeri desteğiyle yürüten Tiyö hükümetine bağlı kuvvetler Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri karşısında hızla gerilemeye başladılar. Kentler birbiri ardınca Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri'ne teslim oldular. Ve sonunda Vietnam halkı geldi Saigon kaplarına dayandı.

Kamboçya'daki ulusal kurtuluş kuvvetlerinin Phnom Pen kaplarına getiren gelişmeler, 1970 yılı Mart ayında Kamboçya Devlet Başkanı Prens Sihanuk'un bir CIA darbesi sonucu devrilmesiyle başladı. 1971 yılından beri bağımsızlık yanlısı bir politika yürüten Sihanuk'un varlığı, ABD emperyalizminin Güney Doğu Asya'daki çıkarlarını tehdit edici bir nitelik kazandı. CIA tarafından düzenlenen bir darbeyle Amerikan kuklası Mareşal Lon Nol işbasmaya getirildi. Lon Nol, Amerikalı efendilerine sükran borcunu ödemekte gecikmedi. Vietnam Ulusal Kurtuluş Kuvvetlerine karşı, ABD askerlerinin Kamboçya topraklarına girmesine izin verdi. Lon Nol rejimine karşı silahlı mücadeleyi yürüten Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi 23 Mart 1970'de kuruldu ve bir çok ülke tarafından Kamboçya halkının tek meşru temsilcisi olarak tanındı. KUBEC, 1973 yılı sonuna gelindiği zaman Kamboçya, topraklarının % 60'ını ve toplam nüfusun % 80'ini Lon Nol rejiminden kurtarmış ve bu bölgelerde adil bir yönetim kurmuştu.

Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi örneğinde olduğu gibi Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi de emperyalizme karşı, çeşitli sosyal sınıflar ve tabakaların temsilcilerinden oluşuyor. Cephe'nin lideri Kiyö Samfan aynı zamanda Prens Sihanuk hükümetinde Başbakan Yardımcısı, Halkın büyük desteğine ve sevgisine sahip olan Ulusal Kurtuluş Ordusu, ancak Amerikan yardımıyla ayakta durabilen Lon Nol Kuvvetlerine karşı sürekli başarılar kazanarak basket Phnom Pen'e km. yakınına kadar sokuldu. Dünyaya, Prens Sihanuk'un deyimiyle, Phnom Pen'in olması ve çürümüş bir meyve gibi düşeceği günü bekliyor.

Güney Vietnam ve Kamboçya'nın kurtuluşundan sonra bu ülkelerde kurulacak olan yönetimlerin karşısına çıkacak en önemli sorun, ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayacak yolun seçimi olarak bekliyor. Her iki ülke

deki kurtuluş mücadelesinde emperyalizme ve onun yerli ortaklarına karşı geniş halk kitlelerini seferber etmeyi başarır. Emperyalizme karşı oluşturulan bu geniş cephe içinde geri planda bulunan sınıfl ayrışıklık bundan sonra savaşın savaş su üstüne çıkmaya başlayacak ve devrimin ne yöne gideceği bu geniş cephe içinde belirleyecek olan güçler dengesine bağlı olacaktır. Her iki ülkede de köleliğin bir kısmını taşıyan işçi sınıfı hareketlerinin bugüne dek oynadığı etkin rol seçilecek yol konusunda büyük umut veriyor.

Emperyalizm ideolojilerinin sömürsüzcülüğü Vietnam ve Kamboçya'daki kurtuluş güçlerini dünya kamuoyuna komünist olarak tanıtmaları üzerinde yoğunlaşıyor. Böylece, anti-komünist bir hava yaratılarak, Güney Doğu Asya halklarının kurtuluş mücadelesini, kapitalist ülkeler halklarının desteğinde yoktan bulmak isteniyor. Kurtuluş mücadelesinde komünistlerin etkin bir rol oynamadığı, en büyük fedakârlıkları onların yaptığı doğrultusunda, emperyalizme karşı oluşturulan cephe içinde sınıflar kadar, sol karşı güçlerin de bulunduğu kimsenin inkâr edemeyeceği bir gerçek. Emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine karşı kurulan Ulusal Kurtuluş Cephesinden alınacak çok ders var.

Emperyalizm ve onun elinde bulunan kitle haberleşme araçları aynı zamanda bugün Saigon kaplarına gelişmiş dayanışması olan kurtuluş savaşçıların arasında Vietnam Demokratik Cumhuriyeti askerleri olduğu yanlarını yazmaya çalışıyorlar. Bu falanın da amacı açık. Bir taraftan, dünya halkları kamuoyunun kafasını karıştırmak isteniyor, diğer taraftan da Vietnam Demokratik Cumhuriyeti soldan bir ülkeymiş gibi gösterilip, yeni bir Amerikan müdahalesi için gerekli "Meşruiyet" gerekçesi hazırlanıyor. Emperyalizmin bütün oyunlarına rağmen, Güney Doğu Asya halkları bağımsızlıklarını kazanacak. Bu da bütün dünya halklarının zaferi olacaktır.

